

N12-112

November-2014

M.A. Sem.-III

Sanskrit

Paper-501 : Sanskrit Prose

Time : 3 Hours]

[Max. Marks : 70

सूचना : अधा प्रश्नोना गुण समान छे.

Instruction : All questions carry equal marks.

1. (A) नीथेना गद्यभंडांथी कोरुपण अेकनो अनुवाद करो : 10
Translate any **one** paragraph from the following :
- (1) जरावैक्लव्यप्रलपितमिति पश्यन्ति वृद्धजनोपदेशम् । आत्मप्रज्ञापरिभव-इत्यसूयन्ति सचिवोपदेशाय । कुप्यन्ति हितवादिने । सर्वथा तमभिनन्दन्ति, तमालपन्ति, तं पार्श्वे कुर्वन्ति । तं संवर्धयन्ति, तेन सह अवतिष्ठन्ते; तस्मै ददति, तं मित्रतामुपनयन्ति, तस्य वचनं शृण्वन्ति, तत्र वर्षन्ति, तं बहु मन्यन्ते, तमाप्ततामापादयन्ति, यो अहर्निशम्, अनवरतम् - उपरचित - अञ्जालिरधिदैवतमिव विगत-अन्य-कर्तव्यः स्तौति ।
- (2) न हि तं पश्यामि यो हि अपरिचितयानया न निर्भरमुकगूढो यो वा न विप्रलब्धः । नियतमियमालेख्यगतापि चलति, पुस्तमयी-अपि-इन्द्रजालमाचरति, उत्कीर्णापि विप्रलभते, श्रुतापि अभिसंधत्ते, चिन्तितापि वञ्चयति । एवंविधयापि चानया दुराचारया कथमपि परिगृहीता विक्लवा भवन्ति राजानः सर्वाविनयाधिष्ठानतां च गच्छन्ति । तथाहि । अभिषेकसमय एवैषां मङ्गलकलशजलैरिव प्रक्षाल्यते दाक्षिण्यम् ।
- (B) नीथेनामांथी कोरुपण अेक उपर टूकनोध लपो : 4
Write short note on any **one** :
- (1) चंद्रापीडस्य पात्रालेखनम् ।
(2) यौवनस्य प्रभावः ।
2. (A) आशुभट्टनी गद्यशैलीने भूलवो. 10
Evaluate prose style of Bāṇabhatt.
अथवा/OR
कथाना लक्षणो कडी कादंबरीने 'कथा' तरीके भूलवो.
Evaluate कादंबरी as 'Katha', elucidating the characteristics of 'Katha'.
- (B) नीथेनामांथी गमे ते अे वाक्योने ससंदर्भ स्पष्ट करो : 4
Explain any **two** sentences of following with reference to context :
- (1) पिशाचैरिव ग्रस्यन्ते ।
(2) विग्रहवती अपि अप्रत्यक्षदर्शना ।
(3) हरति च सकलमतिमलिनमप्यन्धकारमिव दोषजातं गुरुपदेशः ।

3. (A) 'कादंबरी'नी 'दशकुमारचरितम्' कथा साथे तुलना करो. 10
Compare Kādambari with Dāshkumaracharitam Katha.
अथवा/OR
भाषाभट्टे लख्मीवर्णननी समीक्षा करो.
Critically evaluate Bana's description of Lakshmi.
- (B) नीयेनामांथी गमे ते अक उपर टूंकनोंध लखो : 4
Write short note on any **one** :
(1) शुक्रनासनो उपदेश
(2) भाषानी दृष्टिअे गुरुपदेशनुं भडत्व
4. (A) सुबंधुनी 'वासवदत्ता'ने कथा तरीके मूलवो. 8
Evaluate Subandhu's 'Vasavadatta' as Katha.
अथवा/OR
संस्कृत गद्यसाहित्यना विकासने वर्णवो.
Describe the development of Sanskrit prose.
- (B) वैदिक गद्य उपर नोंध लखो. 6
Write note on Vedic prose.
अथवा/OR
आख्यायिकाना लक्षणो वर्णवो.
Elucidate characteristics of आख्यायिका.
5. (A) नीयेनामांथी गमे ते अक पर नोंध लखो : 7
Write note on any **one** of the following :
(1) शास्त्रोमां आवेलुं संस्कृत गद्य
(2) पंचतंत्र अने छितोपदेशनुं गद्य
- (B) नीयेना प्रश्नोना अक के भे वाक्यमां जवाब आपो : 7
Write answers in **one** or **two** sentences :
(1) लख्मी केम लमण करे छे ?
(2) गुरुने दृष्ट राजाओ केवी रीते भेद आपे छे ?
(3) उपदेश आपवानो कयो काण छे ?
(4) चन्द्रापीडना पितानुं नाम शुं ?
(5) 'दशकुमारचरितम्' नो लेखक कोण छे ?
(6) 'उर्षचरितम्' कथा छे के आख्यायिका ?
(7) 'वासवदत्ता'मां कयां अलंकारनो विशेष उपयोग छे ?